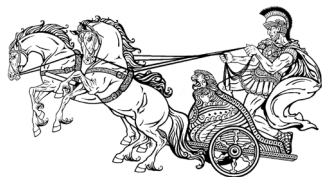

HENRYK
SIENKIEWICZ

H. Sienkiewicz

LEDA 2022

DÍL PRVNÍ

KAPITOLA I

Petronius se probudil stěží v poledne a jako obyčejně velmi unavený. Včera byl na hostině u Nerona. Protáhla se pozdě do noci. V poslední době přestávalo Petroniovi nějak sloužit zdraví. Sám o sobě říkával, že se ráno probouzí jakoby zdřevěnělý a neschopný soustředit myšlenky. Ale ranní koupel a důkladná masáž těla otroky, kteří v tom byli vycvičení, zrychlovaly postupně oběh jeho líné krve, probouzely ho, křísily, vracely mu síly, takže z oleothekia, posledního oddělení lázní, vycházel ještě stále jako znovuzrozený, s očima zářícíma vtípem a veselím, omlazený, plný života, plný půvabu, nedostižný, že se s ním nemohl rovnat ani sám Otho, prostě skutečný arbiter elegantiarum, jak ho nazývali.

Do veřejných lázní chodíval zřídka: ledaže tam mluvil nějaký pozoruhodný rétor, o němž se hovořilo ve městě, anebo když se v efebiích konaly zvlášť zajímavé zápasy. Měl ostatně ve své insule vlastní lázně, které mu Celer, věhlasný Severův společník, rozšířil, přestavěl a zařídil s tak neobyčejným vkusem, že sám Nero přiznával, že jsou lepší než císařské, i když císařské lázně byly rozsáhlejší a zařízené s nesrovnatelně větším přepychem.

Po oné hostině, na které, unuděný Vatiniovým šaškováním, se spolu s Neronem, Lucanem a Senecionem zúčastnil diatriby, zda má žena duši, se probudil pozdě. Nyní se jako obyčejně osvěžoval v lázních. Dva obrovští balneatoři jej právě položili na cypřišovou mensu, pokrytou sněhobílým egyptským bysemem, a dlaněmi namáčenými ve vonném oleji začali třít jeho hezky stavěné tělo. Čekal se zavřenýma očima, až teplo laconica a teplo jejich rukou přejde do něho a zbaví jej únavy.

Avšak po chvíli se dal do řeči. Otevřel oči a začal se vyptávat na počasí a pak na gemy, které mu zlatník Idomen slíbil dnes poslat k prohlédnutí... Dozvěděl se, že počasí je hezké, že vane lehký vánek od Albských vrchů a že gemy nepřišly. Petronius přivřel opět oči a rozkázal, aby ho přenesli do tepidaria, když vtom vyhlédl zpoza závěsu nomenclator a oznámil, že Petronia přišel navštívit mladý Marcus Vinicius, který se právě vrátil z Malé Asie.

Petronius rozkázal, aby hosta uvedli do tepidaria, a sám se tam přestěhoval. Vinicius byl syn jeho starší sestry, která se před lety provdala za Marka Vinicia, konzula za Tiberiových časů. Mladík sloužil nyní pod Corbulonem proti Parthům a vracel se po skončené válce do města. Petronius k němu cítil určitou náklonnost, která hraničila s láskou, protože Marcus byl hezký, atleticky rostlý mladík a dovedl zároveň zachovávat v rámci své zkaženosti jistou estetickou míru, a toho si Petronius vážil nade všecko.

„Pozdrav Petroniovi!“ řekl mladý člověk, který právě vešel pružným krokem do tepidaria. „Kéž tě všichni bohové zahrnují štěstím, zvláště pak Asklepios a Kypris, protože pod jejich dvojí ochranou tě nemůže potkat nic zlého.“

„Buď vítán v Římě a kéž je ti odpočinek po válce sladký,“ odpověděl Petronius a vytáhl ruku ze záhybů měkké carbasové tkaniny, do níž byl zavinutý. „Co nového v Arménii? A když už jsi byl v Asii, nezavádil jsi náhodou o Bithynii?“

Petronius byl kdysi v Bithynii místodržitelem, ba co více, spravoval ji rázně a spravedlivě. Bylo to v podivném rozporu s charakterem tohoto člověka, proslulého svou zženštilostí a zálibou v rozkoších – ale právě proto na ony doby rád vzpomínal, protože byly důkazem, čím by mohl a dovedl být, kdyby se mu zlíbilo.

„Byl jsem v Herakleji,“ odpověděl Vinicius. „Vyslal mě tam Corbulo s rozkazem přivést posily.“

„Ach, Heraklea! Znal jsem tam jednu dívku z Kolchidy. Dal bych za ni všechny zdejší rozvedenky nevyjímaje Poppaeu. Ale to bylo dávno! Povídej raději, co nového před Parthskou zdí. Abych ti pravdu řekl, nudí mě všichni ti Vologesové, Tiridatové, Tigranové a celá ta barbarská sebranka, která – jak tvrdí mladý Arulanus – chodí doma ještě po čtyřech a jen před námi si hraje na lidi. Ale nyní se o nich v Římě hodně hovoří, už proto, že je nebezpečné mluvit o něčem jiném.“

„Válka pokračuje špatně, a nebýt Corbula, mohla by se změnit v porážku.“

„Corbulo! U Bakcha! To je opravdový bůh války, skutečný Mars: veliký vojevůdce, ale zároveň prchlivý, čestný a hloupý. Mám ho rád už proto, že se ho Nero bojí.“

„Corbulo není hloupý člověk.“

„Možná že máš pravdu, ale ostatně – je to všechno jedno. Hloupost, jak říká Pyrrhón, není o nic horší než moudrost a ničím se od ní neliší.“

Vinicius začal vyprávět o válce, ale když Petronius přivřel víčka, mladý člověk viděl jeho unavený a trochu pohublý obličej, a tak změnil předmět hovoru a začal se ho s jistou starostlivostí vyptávat na zdraví.

Petronius znovu otevřel oči.

Zdraví! ... Ne. Necítí se zdrav. Pravda, není ještě tak daleko jako mladý Sisenna, který ztratil citlivost natolik, že když ho ráno přenášeli do lázní, zeptal se: „Sedím?“ Ale zdrav Petronius

není. Vinicius jej před chvílí doporučil ochraně Asklepia a Kypridy. Ale on, Petronius, nevěří v Asklepia. Vždyť se ani neví, čím syn je ten slavný Asklepios, zda Arsinoin nebo Koronidin, a je-li nejistá matka, co teprve říct o otci? Kdopak se může dneska zaručit třeba jen co do vlastního otce?

Zde se Petronius rozesmál a pak pokračoval:

„Před dvěma lety jsem sice poslal do Epidauru tři tucty živých drozdů a kádinku zlata, ale víš proč? Řekl jsem si: pomůže nebo nepomůže – ale neuškodí. Jestliže lidé ještě přinášejí bohům oběti, pak myslím, že všichni uvažují jako já. Všichni. Snad jen kromě poháněčů mulů, kteří se pronajímají pocestným u Porta Capena. Kromě s Asklepiem měl jsem také co dělat s asklepiady, když jsem vloni trochu stonal na měchýř. Konali za mne inkubace. Věděl jsem, že jsou to taškáři, ale zároveň jsem si říkal: uškodit mi to nemůže. Svět stojí na samém taškářství a život je iluze. Také duše je klam. Člověk musí mít však tolik rozumu, aby dovedl odlišit příjemné iluze od nepříjemných. Ve svém hypocaustu nechávám topit cedrovým dřívím posypaným ambrou, protože dávám v životě přednost vůním před zápachy. A pokud jde o Kypridu, již jsi mě také doporučil, projevuje se její péče o mne tak, že mám píchání v pravé noze. Ale jinak je to dobrá bohyně. A tak se mi zdá, že i ty teď poneseš dřívě či později na její oltář bílé holubice.“

„Máš pravdu,“ řekl Vinicius. „Vyhnuly se mi střely Parthů, ale zasáhl mě Amorův šíp... Docela neočekávaně, několik stadií před městskou bránou.“

„U bílých kolen Charitek! Tohle mi musíš vyprávět, až budeš mít čas,“ řekl Petronius.

„Však jsem tě přišel požádat o radu,“ odpověděl Marcus.

Avšak vtom vešli epilátoři a začali se zabývat Petroniem. Marcus shodil tuniku a vstoupil do vany s vlažnou vodou, neboť Petronius ho pozval, aby se vykoupal.

„Ach, ani se tě neptám, jestli tvé city opětuje,“ řekl Petronius, a přitom si prohlížel Viniciovo mladé tělo, které vypadalo jako vytesané z mramoru. „Kdyby tě byl viděl Lysippos, zdobil bys nyní jako socha mladého Herkula bránu do Palatinu.“

Mladý člověk se spokojeně usmál a začal se nořit do vany, přičemž hojně vyšplouchával teplou vodu na mozaiku znázorňující Héru v okamžiku, kdy prosí Spánek, aby uspal Dia. Petronius se na něj zahleděl spokojeným okem umělce.

Ale když se už dost vynadával a oddal se zas rukám epilátorů, vešel lector, na břichu bronzovou krabicí a v ní svitky papyru.

„Chceš poslouchat?“ zeptal se Petronius.

„Když je to tvé dílo, pak rád,“ odpověděl Vinicius. „Ale jestli ne, raději bych hovořil. Poetové přepadávají dneska lidi na každém nároží.“

„Máš pravdu. Nemůžeš jít kolem baziliky, kolem lázní, kolem bibliotéky nebo knihkupectví, abys tam neviděl poetu gestikulujícího jako opice. Agrippa, když sem přijel z Východu, považoval je za blázný. Ale to je teď taková doba. Caesar píše verše, a tak jdou všichni v jeho stopách. Je jen zakázáno psát lepší verše než caesar. A právě proto se trochu bojím o Lucana... Ale já píšu prózou, a tou ostatně nečastuji ani sebe samého, ani jiné lidi. To, co měl lector číst, jsou codicilli toho ubožáka Fabricia Veienta.“

„Proč ubožáka?“

„Protože mu řekli, aby si zahrál na Odyssea a nevracel se domů až do nového nařízení. Bude mít tu svou odysseu o to snazší než Odysseus, že jeho ženou není Penelopa. Nemusím ti, doufám, povídat, že to udělali hloupě. Jenže tady nikdo nebere nic jinak než povrchně... Je to dost slabá a nudná kniha. Lidé ji začali náruživě číst, až když autora poslali do vyhnanství. Teď je slyšet ze všech stran: *Scandala! Scandala!*‘ Je možné, že některé věci si Veiento vymyslel, ale já znám město

a znám naše patres a naše ženy, a proto tě ujišťuji, že to vše je bledší než skutečnost. Když se to tak vezme, každý tam teď hledá – sebe s obavami a své známé se škodolibou radostí. V Avirunově knihkupectví přepisuje tu knihu podle diktanda sto písařů. A její úspěch je zaručený.“

„Ty v tom nejsi namočený?“

„Jsem, ale autor se nestrefil, protože já jsem předně horší a pak ne tak povrchní, jak mě vylíčil. Podívej se, my jsme tady už dávno ztratili cit pro to, co se sluší nebo nesluší. Mně samému se zdá, že když se to vezme doopravdy, není v tom takový rozdíl, i když Seneca, Musonius a Thrasea předstírají, že ho vidí. Mně je to všechno jedno! U Herkula, že povídám, co si myslím! Ale zachoval jsem si tu přednost, že vím, co je ošklivé a co krásné – a v tom se například náš měděnobradý básník, vozataj, zpěvák, tanečník a histrio nevyzná.“

„A stejně je mi líto Fabricia! Je to dobrý společník.“

„Zahubila ho sebeláska. Kdekdo ho podezíral, nikdo nic pořádně nevěděl, ale on sám to nedovedl vydržet a rozšeptával to na všechny strany jako veliké tajemství. Slyšel jsi o Rutinově případu?“

„Ne.“

„Přejdeme tedy do frigidaria, tam se ochladíme a tam ti o něm budu vyprávět.“

Přešli do frigidaria, v jehož středu tryskala vzhůru fontána zbarvená do světlerůžova a šířila fialkovou vůni. Tam usedli do výklenků vystlaných hedvábím a začali se ochlazovat. Chvíli mlčeli. Vinicius nějaký čas zamyšleně hleděl na bronzového fauna, který si přehodil přes rameno nymfu a chtivě hledal svými ústy její rty; Vinicius pak řekl:

„Ten to dělá správně. Tohle je v životě nejkrásnější.“

„Víceméně! Ale ty kromě toho miluješ také válku, kterou já nemám rád, protože pod stany pukají nehty a ztrácejí svou růžovost. Ostatně – každý má v něčem zalíbení. Měděnobradý

má rád zpěv, zvláště svůj vlastní, a starý Scaurus svou korintskou vázu, která stojí v noci u jeho lůžka a kterou líbá, nemůže-li usnout. Celý okraj jí už slíbal. A pověz mi, ty nepíšeš básně?“

„Ne. Nikdy v životě jsem nesložil jediný celý hexametr.“

„A nehraješ na loutnu a nezpíváš?“

„Ne.“

„A nejezdíš s vozem?“

„Závodil jsem svého času v Antiochii, ale bez úspěchu.“

„Pak tedy o tebe nemám starost. A ke které straně patříš v hippodromu?“

„K zeleným.“

„Jsem tedy úplně klidný, zvláště proto, že i když máš velký majetek, nejsi přece jen tak bohatý jako Pallas nebo Seneca. Protože, abys věděl, u nás je teď dobré psát básně, zpívat za doprovodu loutny, recitovat a závodit v cirku, ale ještě lepší a zvláště bezpečnější je nepsat básně, nehrát, nezpívat a nezávodit v cirku. A nejlepší je obdivovat se, když tyto věci dělá Měděnobradý. Jsi hezký hoch, může ti tedy hrozit snad jen to, že by se do tebe zamilovala Poppaea. Ale ona je na to příliš zkušená. Lásky si užila dost při svých dvou prvních mužích, při třetím jí jde o něco jiného. A víš, že ten hlupák Otho ji dosud k zbláznění miluje? ... Chodí po hispánských skaliscích a vzdychá. Ztratil do té míry své dávné návyky a tak na sebe přestal dbát, že mu na úpravu účesu stačí teď pouhé tři hodiny denně. Kdo by se toho nadál, zvláště u Othona!“

„Já ho chápu,“ odpověděl Vinicius. „Ale na jeho místě bych dělal něco jiného.“

„A co?“

„Tvořil bych z tamějších horalů legie, které by mu byly věrné. Jsou to zdatní vojáci, ti Iberové.“

„Vinicie, Vinicie! Mám téměř chuť říct, že bys to nedovedl. A víš proč? Takové věci se dělají, ale nehovoří se o nich. Ani

jako o možnosti. Pokud jde o mne, já bych se na jeho místě smál Poppaeji, smál bych se Měděnobradému a tvořil bych si legie, ale ne z Iberů, nýbrž z Iberek. A nanejvýš bych snad psal epigramy, které bych ostatně nikomu nepředčítal, tak jako ten ubohý Rufinus.“

„Chtěl jsi mi vyprávět o jeho případu.“

„Povím ti to v unctuariu.“

Ale v unctuariu přivábilo Viniciovu pozornost něco jiného – překrásné otrokyně, které tam očekávaly koupající se muže. Dvě z nich, černošky, podobné nádherným sochám z ebenu, začaly natírat jejich těla jemnými arabskými voňavkami, jiné dívky z Frygie, které se vyznaly v česání, držely v měkkých a jako had ohebných pažích leštěná kovová zrcadla a hřebeny, další dvě, řecké dívky z ostrova Kósu, podobající se bohyním, čekaly jako vestiplicae, až nadejde chvíle, kdy budou tógy svých pánů skládat do důstojných záhybů.

„U Dia Hromovládného!“ řekl Marcus Vinicius. „Jaký ty tu máš výběr!“

„Dávám přednost výběru před počtem,“ odpověděl Petronius. „Celá má familia v Římě nečítá více než čtyři sta hlav. Myslím, že k osobní obsluze potřebují více lidí snad jen zbohatlíci.“

„Krásnější těla nemá snad ani Měděnobradý,“ hovořil Vinicius dál a chřípí se mu rozšířilo.

Petronius odpověděl s jistou dávkou blahosklonné nedbalosti:

„Jsi můj příbuzný a já nejsem ani tak neoblomný jako Basus, ani takový puntičkář jako Aulus Plautius.“

Avšak Vinicius, jakmile toto poslední jméno uslyšel, na chvíli zapomněl na dívky z Kósu. Zvedl živě hlavu a zeptal se:

„Jak to, že sis tak najednou vzpomněl na Aula Plautia? Víš o tom, že když jsem si před městem vykloubil ruku, strávil jsem více než deset dnů v jejich domě? Plautius jel v okamžiku,

kdy se nehoda stala, právě kolem, a když viděl, že mám velké bolesti, vzal mě k sobě a tam mě jeho otrok, lékař Merión, vyléčil. Právě o tom jsem s tebou chtěl mluvit.“

„Proč? Nezamiloval ses náhodou do Pomponie? Jestliže ano, tak tě lituji: není to už žádná mladice a je přespříliš ctnostná. Nedovedu si představit nic horšího než takové spojení. Brrr!“

„Kdepak do Pomponie! Eheu!“ řekl Vinicius.

„Do koho tedy?“

„Kdybych věděl, do koho! Vždyť já ani pořádně nevím, jak se jmenuje: Lygie nebo Kallina? V Plautiově domě jí říkají Lygie, protože pochází z národa Lygů, ale má také své barbarské jméno Kallina. Je to podivný dům, těch Plautiů. Lidí se v něm rojí plno, ale ticho je tam jako v hájích v Subiacu. Řadu dní jsem nevěděl, že v tom domě bydlí bohyně. Až jednou za svítání jsem ji spatřil, jak se myje u zahradní fontány. A přísahám ti při pění, z níž se zrodila Afrodita, že paprsky jitřního slunce prosvěcovaly její tělo. Měl jsem dojem, že jakmile slunce zmizí, musí se rozplynout ve světle, jako se rozplývá jitřenka. Od onoho dne jsem ji viděl ještě dvakrát a od onoho dne také nevím, co je klid, neznám žádné jiné touhy, nechci vědět, co mi může dát město, nechci ženy, nechci zlato, nechci korintskou měď ani jantar, ani perlovec, ani víno, ani hostiny, chci jen a jen Lygii. Říkám ti upřímně, Petronie, že po ní toužím tak, jak toužil po Pasitheji bůh spánku, zobrazený na mozaice ve tvém tepidariu, toužím po ní celé dny a noci.“

„Když je to otrokyně, tak ji odkup.“

„Není otrokyně.“

„Co tedy je? Plautiova propuštěnka?“

„Nebyla nikdy otrokyní, a proto nemohla být propuštěna.“

„Co tedy?“

„Nevím: královská dcera nebo něco takového.“

„Vzbuzuješ ve mně zvědavost, Vinicie.“

„Pokud mě chceš poslouchat, hned tvou zvědavost ukojím. Není to příliš dlouhý příběh. Ty jsi možná osobně znal Vannia, krále Suebů, kterého vyhnali z vlasti a žil dlouhou dobu tady v Římě, ba proslavil se dokonce štěstím ve hře v kostky a jako dobrý vozataj. Caesar Drusus ho uvedl opět na trůn. Vannius, v podstatě zdatný člověk, vládl zpočátku dobře a vedl šťastné války, ale později začal přespříliš odírat z kůže nejen sousedy, nýbrž i samé Sueby. A tak se Vangio a Sido, dva jeho bratrance, synové Vibilia, krále Hermandurů, rozhodli, že ho přinutí, aby odjel opět do Říma... zkusit štěstí v kostkách.“

„Vzpomínám si, bylo to nedávno, za Claudia.“

„Ano. Vypukla válka. Vannius si přizval na pomoc Jazygy a jeho drahé bratránky Lygy. Ti, když uslyšeli o Vanniově bohatství, zvábeni nadějí na kořist, přitáhli v takovém počtu, že sám císař Claudius se začal obávat o klid na hranici. Claudius se nechtěl vměšovat do válek barbarů, ale přesto napsal Ateliovi Histerovi, který velel podunajské legii, aby bedlivě sledoval průběh války a nedovolil porušit mír u nás. Hister si tenkrát vyžádal od Lygů slib, že nepřekročí hranice. Lygové nejen souhlasili, nýbrž mu dokonce dali i rukojmí, mezi nimiž byla i žena a dcera jejich vojevůdce... Víš přece, že barbari táhnou do válek s ženami a dětmi... Nuže, má Lygie je dcera onoho vojevůdce.“

„Odkud to všechno víš?“

„Řekl mi to sám Aulus Plautius. Lygové tenkrát hranice sice nepřekročili, jenže barbari přitáhnou jako bouřka a zase jako bouřka odtáhnou. Tak zmizeli i Lygové se svými tuřími rohy na hlavách. Porazili Vanniovy Sueby a Jazygy, ale jejich král padl. A proto odtáhli s kořistí a rukojmí zůstala v Histerových rukou. Matka brzy zemřela a dítě poslal Hister, nevěda, co s ním, místodržiteli celé Germanie Pomponiovi. Ten se po válce s Chatty vrátil do Říma, kde mu Claudius, jak víš, dovolil slavit triumf. Děvče šlo tenkrát za vozem vítěze, ale po

slavnosti nevěděl zase Pomponius, co s ní, protože rukojmí nemohl považovat za otrokyni, a tak ji nakonec dal své sestře Pomponii Graecině, Plautiově manželce. V tomto domě, kde vše, počínaje pány a konče drůbeží v kurníku, je ctnostné, vyrostla i Lygie v dívku bohužel tak ctnostnou jako sama Graecina, ale zároveň tak krásnou, že i Poppaea by vedle ní vypadala jako podzimní fík vedle jablka Hesperidek.“

„A dál?“

„Znovu ti povídám, že od okamžiku, kdy jsem viděl, jak u fontány prozařují paprsky její tělo, šíleně jsem se zamiloval.“

„Je tedy průzračná jako lampreda nebo jako mladá sardinka?“

„Nežertuj, Petronie, a jestliže tě mate nenucenost, s níž já sám hovořím o své touze, tedy věz, že pestrý šat často zakrývá hluboké rány. Musím ti také říct, že když jsem se vracel z Asie, spal jsem jednu noc v Mopsově svatyni, abych měl věštecký sen. Ve snu se mi zjevil sám Mopsos a oznámil mi, že v mém životě dojde k velké změně, kterou způsobí láska.“

„Slyšel jsem, jak Plinius říká, že nevěří v bohy, ale věří ve sny. Je možné, že má pravdu. Mé vtípkování mi také nepřekáží, abych se občas nezamyslel nad tím, že je snad skutečně jen jedno božstvo, věčné, všemohoucí, tvořivé – Venus Genitrix. V ní jsou soustředěny duše, v ní jsou soustředěna těla a věci. Eros pozvedl svět z chaosu; jestli učinil dobře, to je jiná otázka, ale je-li tomu tak, musíme jeho moc uznat, i když jí zrovna nedobrořečíme...“

„Ach Petronie! Člověk najde ve světě vždycky snadněji filozofování než dobrou radu.“

„Řekni mi tedy už konečně, co vlastně chceš?“

„Chci mít Lygii. Chci, aby tyto mé paže, které objímají nyní pouze vzduch, mohly obejmout a přitisknout na hrud' ji. Chci dýchat její dech. Kdyby byla otrokyně, dal bych za ni Aulovi sto děvčat s nohama obilnými vápnem na znamení, že

jsou vystavovaná na prodej poprvé. Chci ji mít ve svém domě tak dlouho, dokud má hlava nebude bílá jako vrchol Soracte v zimě.“

„Ta tvá Lygie není sice otrokyně, ale buď jak buď patří k Plautiově familii, a protože je to opuštěné dítě, nemůže být považovaná za alumnu. Plautius by ti ji mohl přenechat, kdyby chtěl.“

„To tedy neznáš Pomponii Graecinu. Ostatně oba k ní přilnuli jako k vlastnímu dítěti.“

„Pomponii znám. Úplný cypřiš. Kdyby to nebyla Aulova žena, mohla by se pronajímat jako plačka. Od Juliiny smrti nesvlékla černou stolu a vůbec vypadá, jako by už zaživa chodila po asfodelové louce. A k tomu ke všemu je univira, je tedy mezi našimi čtyřnásobnými a pětinasobnými rozvedenkami zároveň Fénixem... Abych nezapomněl... Slyšel jsi, že se prý Fénix teď někdy skutečně vylíhl v horním Egyptě? To se mu prý přihází ne častěji než jednou za pět set let.“

„Petronie, Petronie! O Fénixovi si popovídáme někdy jindy.“

„Co já ti mohu říct, Marku milý? Znáám Aula Plautia, který si na mne do jisté míry potrpí, i když odsuzuje můj způsob života, a snad si mne váží více než jiných, protože ví, že jsem nikdy nedonášel, jako například Domitius Afer, Tigellinus a celá ta klika Ahenobarbových přátel. Aniž jsem přitom ze sebe dělal stoika, mračil jsem se nejednou nad těmi Neronovými činy, na které Seneca a Burrhus hleděli shovívavě. Jestliže si myslíš, že bych ti mohl u Aula něco vyjednat – rád ti posloužím.“

„Myslím, že bys mohl. Máš na něho vliv a nadto vládne tvůj rozum nevyčerpatelnými prostředky. Kdyby ses seznámil se situací a promluvil s Plautiem...“

„Máš příliš dobré mínění o mém vlivu a důvtipu, ale jde-li jenom o to, promluví s Plautiem, jen co se vrátí do města.“

„Vrátil se před dvěma dny.“